

sept 84

I.

Kære venner på Djursland og omegn

Jeg har lyst til at skrive et fællesbrev som måske egner sig til Indkøbs-Tidende's udenlandsstof. Jeg opholder mig for tiden i Sukumaland Vest-Tanzania nær Viktoriasøen i Østafrika. Her syd for den store sø er et stort land som skiller sig lidt ud fra resten af Tanzania ved at Sukuma-stammen er den talrigeste etniske gruppe i hele landet.

Tanzania som helhed er et af de fattigste i hele Afrika, rippet for alle handelsværdier først af Arabere siden af Europæere som først pakkede sydfrugterne i 1950 og 60'erne for at søge bedre profit i Europa. Oven i landets ineffektivitet med hensyn til produktion af nødvendige forbrugsgoder der gør alt til sortbørs-objekter, har man så i de seneste år haft alt for lidt regn med det resultat at jordbruget er slæt fejl flere år i træk.

Det er frygteligt at se en hel nation af fattige, lasede og beskidte folk der er smilende og imødekommenne og endda meget gæstfrie, men som totalt har mangel på det nødvendigste sæbe til tøjvask og bad, olie til lamper og madlavning, køkkenmateriel, tøj, sko, brændsel til madlavning og transport og frem for alt mad og vand.....

Når et helt samfund er så forgældet og forarmet er det jo sådan at solidariteten nemt viger for det modsatte nemlig snyd og bedrag, salg under disk'en kun til venner eller den der kan betale mest. Hvis det så kun var det, men også morder- og røverbander med skydevåben hærger i fortvivlelse landet over - især i byerne hvor man jo intet kan skaffe sig uden penge, men også nu om dage på landet er smykker og flotte armbåndsure og bagage der ser dyr ud en trussel på livet for den der går for åbenlyst med sin rigdom til skue.

Tilbage til Sukumalandet. Dér har man taget en for Europæere at se usædvanlige konsekvens af den ustabile og utrygge situation som almindelige folk er fanget i (der er ingen flugtmuligheder til andre lande for menigmand, kun for meget få af regeringen udvalgte). Man magter og tør heller ikke i det officielle politi at nedkæmpe forbrydelserne, og fra den side er det også almindeligt at tage imod bestikkelse for lønnen er heller ikke for en politimand - eller - kvinde den risiko værd det ville være at lægge sig ud med de strengeste af skurkene som ikke går af vejen for hævn.

Konsekvensen har almindelige folk taget ved at genoprette specielt Sukumalandets traditionelle oldtidshær som ledes af de forskellige områders gode medicinmænd som er dette samfunds vismænd og -kvinder der forstår sig på den effektive "hestekur" hvis den ellers findes under Gud's himmelhvælfing. De har alle lokalt i landsbyerne sammen med deres kærlinge samlet alle de uskyldige samt de forholds-

vis uskyldige og de ledige til lange møder med undervisning i opsporing af uret og kriminalitet. Desuden er der undervisning i kropsduelighed, dans, sange om Sungu-Sungubevægelsen som den kaldes's formål, våbenføring efter den lydløse tradition, ingen pistoler eller geværer men bue og pile, spyd, kolle eller kap og hver enkeltgruppe på 20-60 mænd og kvinder er i besiddelse af en "kiboko" flodhest-pisk som alle helt fra gammel tid har enorm respekt og frygt for at blive behandlet, eller rettere mishandlet med.

Har gruppen først opsnuset en alvorlig blodsuger og vel at mærke er sikre i sine forundersøgelser gøres der et overraskelsesangreb på misdaederens opholdssted og det kan til foregå ved hjælp af sindrige medicintraditioner som har til formål at svække skurkens forsvarsverhør som jo kan være våben af dødbringende kaliber. Når ofret er fanget og overmandet gennem familien af vejen, det foregår som regel om natten eller meget tidlig morgen. Dernæst danner gruppen cirkel omkring den på jorden udenfor liggende skyldige og hans klæder genhvædes med en spand vand så piskens virkning ikke skal udeblive på grund af extra gode klæder der jo ofte kendetegner de fleste parapere. Når man ligger på maven og mærker piskken som føres af skiftevis alle i gruppen spørges man ud om éns foretag somhed i de sidste dage, måneder eller årtog og væ den som lyver i Sungu-sungu'ens påhor. Han risikerer i værste fald at blive pisket helt til døden. Det mærkelige er at når man indrammer og tilstår anklagerne slipper man for piskken som ikke er den egentlige straf. Det bliver så idømt en bøde på 10000 shillings cirka 8 tusinde kroner som vedkommende må fremskaffe hurtigt ved venners eller medskyldiges hjælp. Dette har også ført til mange nye spor til folk som har tilraget sig rigdomme ved uhæderlige aktioner. Hvis vedkommende's skyld er af mildere grad uden blod og mord til følge men alligevel af alvorlig asocial karakter kan man også sende ham/hende på "tornevandring" rundt langs cirklen hvor alle der kan komme til det slår med nogle særligt ulækre tornegrene overalt på den ulykkeliges krop.

Det er noget af en investering i mad, vand og arbejdskraft for hver enkelt område at støtte sin lokale Sungu-sungugruppe. En landsby her i nærheden havde i slutningen af april alt nødvendigt klar til at modtage underviserne og alle havde indvilget i at spendere en lille uges tid på at opbygge gruppen... Imidlertid var det kommet regeringen for øre hvad man gjorde i Mwanza-området og

man begyndte for et enkelt medlem af parlamentets vedkommende (Sokoine) at omtale sænomenet i offentlige radioudsendelser. Endda var dette parlamentsmedlem tilbøjelig til at støtte og billige Sungusunguerne's formål mod korruptionen og kriminaliteten. Sokoines åbenlyse accept af denne selvbestaltede oldtidshær kostede imidlertid hans liv. Efter et møde kolliderede hans bil frontalt med en "tom" landrover med meget høj hastighed, formentlig en lejemorders værk som "stod af" i høj fart og sendte den tunge vogn direkte mod Sokoine's køretøj....

Der blev stor henholdsvis glæde blandt de onde og dyb sorg hos de gode som ellers nu endelig havde følt regeringsmedlemmers ærlige vilje til at "blande sig" i landets fortvilede situation. Det var dog kun i det skjulte at man turde glæde sig og feste i anledning af den gode Nyerere-decibel's død men der hørtes foralget hvisken om sådanne skadefro-fester rundt især i byerne hvor man endnu ikke er effektivt igang med grupper der jo er sværere at finde medlemmer til i en fremmedgjort by hvor alle forlængst er i pengeenes vold og magt. Det vides endnu ikke hvordan det vil gå når de større byer og især Mwanza lader dette Sukuma-eksempel influere videre ud i landet.

Det skal lige tilføjes at parlamentsmedlemmet Sokoine's død og deraf følgende landesorg satte hele Tanzania i sta-position i to uger. Alle den nærliggende landsby's overskudsgoder var da allerede samlet og kørne, gederne og hønsene allerede slagtet til at modtage "frelserne" men alt dette måtte landsbyen selv redde sig af med og spise og drikke selv da al produktion og offentlige aktiviteter skulle lades ligge i sorgeperioden. Da de to uger var ovre med snøften og gråd og sorgesange i radioen måtte den samme landsby Nyamadoke igen til at skrabe de sidste krummer af "overskud" sammen for at få det udsatte møde i stand.

Ja, verden er pilrødden helt ind til kernehuset og i hvert fald ikke en skid penge værd. Hvor mon guderne bestiller andet end at hælle lort ned over os og jorden? Måske de er i gang med en slags "lusekur" mod menneskene som efterhånden har forspillet alle "chancer for at ha' det godt sammen. Her i Afrika kan man måske endog være taknemmelig for at livet her sjældent er så langt som hjemme i Europa.

Nå noget af mit personlige sorte-syn kommer nok af at jeg lige nu er sengeliggende med malaria som giver mange destruktive deprimerende feberfantasitanker som man næsten ikke kan bære

Sep 81

IV

at meddele sig om. Jeg fik bare sådan en feeling om at fortælle lidt aktuelt nut om Tanzania af idag. Der er sikkert nogle som vil mindes Christianitternes kampagne mod de hårde stoffer og den følgende kriminalitet og voldsoptrapning. Dem der actionerede og stadig gør det kan nok forestille sig noget af Sungu-sungu'ens ånd ("Sungu" betyder giften at fordrive det onde med) men for andre lyder det nok som det rene paranoia og selvtagt. Det er der også mange her som synes, for det meste dog blandt dem som har snavset og ornmædt mel i posen..... Hvis man ikke ser godt efter kan man godt komme til at betale dyrt for f. eks. hirse som er så fyldt med småsten og sandkorn at man skulle tro at det var det absolut sidste skrabsammen efter tørskningen hvor der ikke er fejet ordentlig rent først.

Jeg plejer ellers mest at beskæftige mig med hvad der har med den oprindelige sande menneskekultur at gøre her i Sukumalandet hvor gamle kunster og traditionelle småsamfund stadig er i en udviklingssituasjon som om der aldrig havde været udsugning, udbytning og tvang fra andre såkaldte "højere" kulturer. Nu er der hos mig også opstået en reaktion på nutidens "udvikling" eller hvad man kan kalde sådan noget som får millioner verden over til at græde snot over sin egen og andres u-lykke .....

Kærlige hilsner til jer alle fra Sander "Machombo" 23/6 - 1984

